
JÖVÜNK-MEGYÜNK

Közlekedés, utazás

A modul típusa:	Magyar mint idegen nyelv
-----------------	--------------------------

Modulszám:	7
------------	---

Életkor:	14–16 év
----------	----------

Nyelvi szint:	A1
---------------	----

Készítette:	Jakab Ildikó, Varga Virág
-------------	---------------------------

A kiadvány az Educatio Kht. Kompetenciafejlesztő oktatási program
kerettanterve alapján készült

A kiadvány a Nemzeti Fejlesztési Terv Humán erőforrás-fejlesztési Operatív Program 3.1.1. központi program (Pedagógusok és oktatási szakértők felkészítése a kompetencia alapú képzés és oktatás feladataira) keretében készült, a sulinoVA oktatási programcsomag részeként létrejött tanulói információhordozó. A kiadvány sikeres használatához szükséges a teljes oktatási programcsomag ismerete és használata. A teljes programcsomag elérhető: www.educatio.hu címen.

Szakmai vezető: Kuti Zsuzsa

Szakmai bizottság: Enyedi Ágnes, dr. Majorosi Anna, dr. Morvai Edit, dr. Poór Zoltán

Szakértő: dr. Pelczer Katalin

Alkotó szerkesztő: Sákovics Lília

Felelős szerkesztő: Burom Márton

©

Szerzők: Bánhidi Judit, Jakab Ildikó, Maróti Orsolya, Varga Virág

Educatio Kht. 2008.

A MODUL LEÍRÁSA

A közlekedéssel kapcsolatos szókincs. A helyhatározóragok, irányjelölő igekötők. A találkozáskor történő kapcsolatfelvétel, az információkérés és útbaigazítás nyelvi eszközei.

A MODUL CÉLJA

A beilleszkedés segítése a közlekedéssel kapcsolatos szókincs, az irányjelölés, valamint az információkérés és útbaigazítás nyelvi eszközeinek a megismertetésével, használatuk begyakoroltatásával. A nyelvi készségek mellett a figyelem, a memória és az együttműködés képességének fejlesztése.

AJÁNLOTT ÓRASZÁM

5 óra

**AJÁNLOTT KOROSZTÁLY
NYELVI SZINT**

14–16 év
A1–

**AJÁNLOTT BEMENETI
NYELVI SZINT**

-

**MODULKAPCSOLÓDÁSI
PONTOK****Kereszttantervi szinten**

Földrajz, Ember és társadalom

Modulok szintjén

Az előző modulokhoz kapcsolódik.

**A FEJLESZTÉS
FÓKUSZAI****Idegen nyelvi kompetenciák**

- lexikális: a közlekedéssel kapcsolatos szókincs ismerete
- grammatikai: helyhatározós szerkezetek létrehozásának képessége
- fonológiai: helyes hangjelölés
- helyes ejtési kompetencia
- pragmatikai: információkérés és útbaigazítás képessége

Általános kompetenciák

A figyelem, a memória és az együttműködés képességének fejlesztése.

ÉRTÉKELÉS

Az értékelés a hibák minél gyorsabb korrigálásával és a feladat végrehajtása után történő szóbeli értékeléssel, gyakori motiváló dicsérettel történik.

MÓDSZERTANI AJÁNLÁS

A legfontosabb tanári készség az, hogy a tanár legyen képes saját anyanyelvét idegen nyelvként szemlélni: Rendelkezzen a nyelv rendszerére és működésére vonatkozó ismeretekkel (az irányhármasság rendszerének, valamint az irányjelölő igekötők funkcióinak és formai viselkedésének ismerete), illetve ügyeljen arra, hogy a célnyelv használatát a tanulók aktuális nyelvtudásához igazítsa. A közvetítőnyelv hiánya megkívánja a tanártól, hogy metakommunikációt is alkalmazzon, gesztusokkal, szimbólumokkal éljen.

SZAKIRODALMI AJÁNLÁS

- Cseresnyési László: *Nyelvek és stratégiák avagy a nyelv antropológiája*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2004.
- Kontráné Hegybíró Edit és Kormos Judit (szerk.): *A nyelvtanuló. Sikerek, módszerek, stratégiák*. OKKER Kiadó, 2004.
- Szili Katalin: *Tetté vált szavak. A beszédaktusok elmélete és gyakorlata*. Budapest, Tinta Könyvkiadó, 2004.
- Szili Katalin: *Vezérkönyv a magyar grammatika tanításához*. Enciklopédia Kiadó, 2006. – 206–211.

A MODUL TÉRKÉPE

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
1.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: a szókincs bővítése ■ grammatikai kompetencia: újabb grammatikai elemek tanulása ■ helyesírási kompetencia: az íráskészség fejlesztése ■ szociolingvisztikai kompetencia: társadalmilag elfogadott nyelvi kifejezőeszközök tanítása ■ pragmatikai kompetencia: párbeszéd szerkesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ beszélgetés, memóriajáték ■ mondatkiegészítés ■ szituációs játék 	<ul style="list-style-type: none"> ■ intézménynevek ■ a <i>hová?</i> kérdésre felelő helyhatározóragok ■ találkozáskor kapcsolatteremtésre alkalmas nyelvi megnyilatkozás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Városterkép</i> fólia/kivetíthető kép, <i>Hol van és hová megy Timi és Tomi?</i> fólia/kivetíthető kép ■ feladatlapok: 1.4. feladatlap ■ színes zsákok
2.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: a szókincs bővítése ■ grammatikai kompetencia: újabb grammatikai elemek tanulása ■ helyesírási kompetencia: az íráskészség fejlesztése ■ pragmatikai kompetencia: párbeszéd szerkesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ kérdésfeltevés-válaszadás ■ mondatépítés 	<ul style="list-style-type: none"> ■ intézménynevek ■ a <i>honnan?</i> kérdésre felelő helyhatározóragok ■ az irányhármasság rendszere 	<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Hová megy és honnan jön Timi és Tomi?</i> fólia/kivetíthető kép ■ csomagolópapír vagy papírlapok, színes zsákok, vonatjegy, buszjegy, bélyeg, könyv, mozijegy, színházjegy, egy doboz vagy levél gyógyszer, labda, múzeumi belépőjegy, egy gyümölcs vagy zöldség, egy tábla csokoládé

ÓRA SZÁMA	A FEJLESZTÉS FÓKUSZA	FŐBB TEVÉKENYSÉGEK	NYELVI TARTALOM	SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK
3.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: a szókincs bővítése ■ helyesírási kompetencia: az íráskészség fejlesztése ■ pragmatikai kompetencia: párbeszéd szerkesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ kérdésfeltevés-válaszadás ■ szógyűjtés ■ szituációs játék 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a közlekedési eszközök neve ■ információkérés, útbaigazítás 	<ul style="list-style-type: none"> ■ cellux
4.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: a szókincs bővítése ■ grammatikai kompetencia: újabb grammatikai elemek tanulása ■ helyesírási kompetencia: az íráskészség fejlesztése ■ pragmatikai kompetencia: párbeszéd szerkesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ kérdésfeltevés-válaszadás – mondatalkotás ■ szituációs játék 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a leggyakoribb irányjelölő igeke- tők (be-, ki-, fel-, le-, át) funkciója és formai viselkedése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ <i>Egér Emil és Egér Enikő sportol</i> fólia/kivetíthető kép ■ 4.4. képkártyák: <i>az emberek a lépcsőn felmennek a felüljáróra, egy autó bemegy a garázsba, egy autóbusz átmegy a hídon, egy férfi és egy nő kilép az étteremből, egy férfi kilép a liftből egy fiú és egy lány bemegy a moziba, egy fiú lemegy a lépcsőn az aluljáróba, egy lány mozgólépcsőn felmegy az emeletre, egy nő átmegy a zebrán, egy vonat bemegy az alagútba</i> ■ a tanár által készítendő kártyák helyhatározós szerkezetekkel ■ feladatlapok: 4.3. feladatlap, 4.6. feladatlap – két-nyelvű szótárak
5.	<ul style="list-style-type: none"> ■ lexikális kompetencia: a szókincs bővítése ■ helyesírási kompetencia: az íráskészség fejlesztése ■ pragmatikai kompetencia: párbeszéd szerkesztése 	<ul style="list-style-type: none"> ■ párbeszédelemek ismétlése ■ információs szakadék ■ irányított beszélgetés 	<ul style="list-style-type: none"> ■ a tanult szókincs és nyelvtan alkalmazása a közlekedéssel kapcsolatos szituációkban 	<ul style="list-style-type: none"> ■ feladatlapok: 5.1. feladatlap, 5.2.A feladatlap, 5.5.B feladatlap, 5.5. feladatlap, 5.6. feladatlap ■ 5.5. hanganyag, 5.6. hanganyag ■ magnetofon ■ középiskolai földrajzi atlasz ■ vonatjegy

A FELDOLGOZÁS MENETE

1. ÓRA: SZIA! HOVÁ MÉSZ?

Az óra célja:

- a legfontosabb intézmények megnevezése
- a hová kérdésre felelő helyhatározóragok bemutatása és alkalmazásának gyakorlása
- egy – találkozáskor történő kapcsolatteremtésre alkalmas – nyelvi megnyilatkozás bemutatása és gyakorlása

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- *Városterkép* fólia/kivetíthető kép, *Hol van és hová megy Timi és Tomi?* fólia/kivetíthető kép
- 1.4. feladatlap
- színes zsákok

1. FELADAT	Jegyezd meg és ismételd!
	– memóriajáték
IDŐ	1 perc
KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség; a memória fejlesztése
TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK	láncba szerveződő munka
ESZKÖZÖK	-

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár bemutatja a feladatot: mond egy információt a tanteremben található bútorok, tárgyak helyével kapcsolatban. Pl. **A tanári asztalon van egy barna táska.** Majd az egyik tanulóval megismételteti, és arra biztatja, hogy most ő alkosson hasonló mondatot. Mivel a cél a hely kifejezésének átismétlése, a játék folyamán a tanulók mondatalkotását is e szerint irányítja.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. Az első tanuló megismétli a tanár mondatát, majd ő alkot egyet. A következő tanuló mindkettőjük mondatát megismétli, mielőtt a sajátját megalkotja. Ily módon a tanulóknak egyre több mondatot kell megjegyezniük és elismételniük. Végül az a tanuló, akivel a tanár elkezdte a játékot, mindenki mondatát megismétli.

2. FELADAT **Van itt étterem?**
– az intézmények megnevezése

IDŐ 9 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** beszédértés; a szókincs aktivizálásának képessége, spontán nyelvhasználat

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** frontális, teljes csoportos és pármunka

ESZKÖZÖK *Városterkép* fólia/kivetíthető kép

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kivetíti a képet a számítógépről, és rámutat az ikonokra: **Mi van ebben a városban?** A tanulók válaszai után a még nem értelmezett ikonokra kérdez rá, az ismeretlen szavakat a táblára írja. Ha úgy gondolja, hogy a tanulóknak az ikonok értelmezése jelent problémát, és nem a szóismeret, segíti őket: **Van itt múzeum? Van itt kórház?** Stb.
2. A tanár kérdések segítségével rövid beszélgetést kezdeményez a tanulókkal, így módon gyakoroltatva be az új szókincset: **Van ebben a városban múzeum? Mi van a mi városunkban? Hány étterem van a városunkban?** Stb.
3. Miután párokba szervezte a tanulókat, arra biztatja őket, hogy kérdezzék egymást arról a településről, ahol a hazájukban laktak. Végül rákérdez az egymástól hallott információkra.

3. FELADAT **A városban/faluban, ahol élünk...**
– a házi feladat előkészítése

IDŐ 5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** íráskészség, a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** egyéni

ESZKÖZÖK -

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megnevezik a térképen látható ikonok alapján azokat az intézményeket, amelyeknek már tudják magyarul a nevét. Az ismeretlen szavakat kiírják a füzetükbe/szótárfüzetükbe.
2. A tanulók részt vesznek a tanár által irányított beszélgetésben.
3. A tanulók kérdéseket tesznek fel a párjuknak a lakhelyére vonatkozóan. Igyekeznek megjegyezni az elhangzottakat, hogy a csoporttal is meg tudják osztani.

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A csoportban, majd párban történő beszélgetéshez kapcsolódva a tanár ismerteti a házi feladatot: Feltesz néhány kérdést a lakóhelyükkel kapcsolatban, majd azt kéri a tanulóktól, hogy otthon írjanak róla: **Hol élünk: városban vagy faluban? Nagy ez a város/falu? Hány iskola van itt? Van itt múzeum? Stb. Otthon írjátok le, milyen a város/falu, hány iskola van itt!** Stb. Együtt megkezdik a házi feladatot, a közösen megalkotott első mondatot a tanár a táblára írja.

Következő órán elkéri a tanulóktól a munkájukat, hogy kijavíthassa az esetleges hibákat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók részt vesznek a tanár kérdései által irányított beszélgetésben, majd leírják a fogalmazás első mondatát a tábláról, a munkát otthon folytatják.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

ha a tanár úgy látja, nem érinti érzékenyen a tanulókat (pl. erős honvágy vagy védekezésből adódó titkolózás), hogy a házi feladat témája az otthoni lakóhely bemutatása

ESZKÖZÖK

-

LEÍRÁS

A tanár ezt a témát készíti elő a kérdéseivel: Pl. Hol éltél Kínában: városban vagy faluban? Stb.

4. FELADAT

Hol van Timi és Tomi?

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége, íráskészség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális és egyéni munka

ESZKÖZÖK

1.4. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja az 1.4. feladatlapot, és megvilágítja a szituációt: **Most péntek van.** Rámutat az első képre: **Hol van Timi és Tomi?** Ha a tanulók tanácstalanok, ő adja meg a választ, amelyet a táblára is felír, kiemelve a helyhatározóragot: *Az iskolában (van/vannak.)* A többi képre is rákérdez. A *tér, piac, posta és vasútállomás* szavak ragos formáját felírja a táblára, a ragokat kiemelve és felkiáltójelet téve melléjük, jelezve, hogy ezek a szavak nem a -ban, -ben ragot kapják: *a téren, a piacon, a postán, a vasútállomáson.*
2. Ezután a feladatlap második részét is megoldatja: **Mit csinál Timi és Tomi péntek délután?** Majd a mondatokat a táblára is felírja vagy felírattja, hogy a tanulók a helyesírást is ellenőrizhessék.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire: **Az iskolában (van/vannak).** Stb.
2. A tanulók a képek alapján kiegészítik a mondatokat, a mondatok sorszámát a megfelelő képhez írják.

5. FELADAT

Hová megy Timi és Tomi?

– a *hová?* kérdésre felelő helyhatározóragok bemutatása és alkalmazásának gyakorlása

IDŐ

20 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktiválásának képessége, a kérdésfeltevés képessége, kommunikációs képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális és láncba szerveződő munka

ESZKÖZÖK

Hol van és hová megy Timi és Tomi? fólia/kivetíthető kép, *Városterkép* fólia/kivetíthető kép

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kivetíti a képet a számítógépről oly módon, hogy minden „hová”-szituációt ábrázoló képet, illetve minden mondatot letakar. A 2. képről kérdezi a tanulókat: **Hol van Timi?** A válasz elhangzása után megmutatja a kép melletti mondatot. Megismétli a tanulók választát: **Igen, a könyvtárban van.** Ezután megmutatja az első képet: **Timi a könyvtárba megy.** Majd a kép melletti mondatot is megmutatja. Ugyanígy tesz a többi képpár esetében is.
2. A bemutatás után a mondatpárokat leírattja a tanulókkal a füzetükbe. Ha úgy ítéli meg, hogy az illeszkedés szabálya még nem evidencia a számukra, a színes zsákok segítségével rendszerezheti a helyhatározó-ragos szavakat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak: **A könyvtárban (van).**
A továbbiakban is felelnek a kérdésekre, illetve figyelik a fóliáról kivetített képeket és mondatokat, hogy megértsék a „hol” és „hová”- szituáció különbségét, illetve azt, hogy ezek kifejezésére különböző ragokat használunk.
2. A tanulók leírják a mondatpárokat, kiemelve a toldalékokat, hogy kirajzolódjon az eddig megismert helyhatározóragok rendszere.

3. Ezután két tanulóval felolvastatja az utolsó kép melletti dialógust: **Timi és Tomi találkoznak az utcán. Most te vagy Timi, te pedig Tomi. Olvassátok!**

Megismétli azokat a mondatokat, amelyek a megy igét tartalmazzák, és a táblára felírva minden személyben bemutatja a formáit.: *A moziba megyek, mész/megy, megy, megyünk, mentek/mennek, mennek.*

Végül a várostérkép kivetítésével szituációs játék formájában gyakoroltatja az új ismereteket: **Ebben a városban vagytok. Találkoztok az utcán. Beszélgetetek, mint Timi és Tomi!**

3. A tanulók felolvassák a párbeszédet.

Leírják a *megy* ige paradigmáját tartalmazó mondatokat a füzetükbe.

A tanulók láncszerűen mini dialógusokat alkotnak a felolvasott párbeszéd mintájára. Két tanuló a kivetített képhez megy, majd az ikonok alapján úti célt választva beszélgetnek. Utána rámutatnak a térképen annak az intézménynek a jelére, ahová a beszélgetőtársuk megy. Ezután a válaszadó lesz a következő beszélgetés kezdeményezője, egy másik tanuló pedig a válaszadó. Így folytatják, amíg mindenki sorra nem kerül. Utolsóként az első beszélgetés kezdeményezője lesz az utolsó dialógusban a válaszadó.

2. ÓRA: HONNAN JÖSSZ?

Az óra célja:

- az előző órán tanult szavak alkalmazása, újjakkal való bővítése
- honnan kérdésre felelő helyhatározóragok bemutatása és alkalmazásának gyakorlása
- az irányhármasság gyakorlása

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- *Hová megy és honnan jön Timi és Tomi?* fólia/kivetíthető kép
- csomagolópapír vagy papírlapok
- színes zsákok
- vonatjegy, buszjegy, bélyeg, könyv, mozijegy, színházjegy, egy doboz vagy levél gyógyszer, labda, múzeumi belépőjegy, egy gyümölcs vagy zöldség, egy tábla csokoládé

1. FELADAT

Ki mikor hol...?

– Alkossunk együtt mondatokat!

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

írás-készség, a szókinccs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos

ESZKÖZÖK

csomagolópapír

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár felírja a táblára vagy csomagolópapírra a következő kérdéseket egymás mellé, kellő távolságban egymástól: *Ki? – Mikor? – Hol? – Mit csinál?* Ismerteti a feladatot: Írjunk mondatokat: **Ki mikor hol mit csinál?** Megkér egy tanulót, hogy kezdje el a mondatot úgy, hogy a *Ki?* kérdésre válaszol, majd egy másik tanulót, hogy folytassa a *Mikor?* kérdésre válaszolva, és így tovább.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók egymás után következően építik a mondatot a soron következő kérdésre válaszolva. Jelzik, ha valamelyikük olyan szót ír, amelyik tartalmilag nem illik bele a mondatba, illetve, ha hibásan írta.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

olyan tanulóknak, akiknek az íráskészsége fejlettebb, és nagyobb a szókincsük, tehát nem szükséges menet közben segíteni őket

ESZKÖZÖK

papírlapok

LEÍRÁS

A tanár papírlapra írja a kérdéseket. Annyi papírlapot készít elő ily módon, ahány tanuló van a csoportban. Mindegyiküknek ad egyet. A tanulók válaszolva az első kérdésre behajtják a lapot, hogy a többiek ne lássák, mit írtak, majd továbbadják a mellettük ülő társuknak. A kapott papírlapon válaszolnak a soros kérdésre, behajtják a lapot, és továbbadják. A játék végén megnézik, hogy milyen mondatok születtek, ha szükséges, javítják a hibákat, illetve megbeszélik, hogy mely mondatok fogadhatók el tartalmilag is. Pl. **Ez a mondat nem jó: a fürdőszobában nem főzünk.** Stb.

2. FELADAT

Honnan jön Timi és Tomi?

– a *honnan?* kérdésre felelő helyhatározóragok bemutatása

IDŐ

20 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége, a kérdésfeltevés képessége

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális és láncba szerveződő munka

ESZKÖZÖK

Hová megy és honnan jön Timi és Tomi? fólia/kivetíthető kép

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kivetíti a képet a számítógépről oly módon, hogy az első kép kivételével mindent letakar. Az első képről kérdezi a tanulókat: **Hová megy Timi?** A válasz elhangzása után megmutatja a kép alatti mondatot. Megismétli a tanulók válaszát: **Igen, a könyvtárba megy.** Ezután megmutatja a második képet: **Timi a könyvtárból jön.** Majd a kép alatti mondatot is megmutatja. Ugyanígy tesz a többi képpár esetében is.
2. A bemutatás után a mondatpárokat leírhatja a tanulókkal a füzetükbe. Ha úgy ítéli meg, hogy újra szükséges az illeszkedés szabályát tudatosítania, a színes zsákok segítségével rendszerezheti a helyhatározóragos szavakat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak: **A könyvtárba (megy).**
A továbbiakban is felelnek a kérdésekre, illetve figyelik a kivetített képeket és mondatokat, hogy megértsék a „hová” és „honnan”- szituáció különbségét, illetve azt, hogy ezek kifejezésére különböző ragokat használunk.
2. A tanulók leírják a mondatpárokat, kiemelve a toldalékokat.

3. Gyakorlásképpen letakarja a mondatokat, és a képekről kérdezi a tanulókat: **Honnan jön Timi és Tomi?** Ezután mondatba helyezve bemutatja a jön ige formáit minden személyben, ezeket a táblára is felírja: *A könyvtárból jövök, jössz, jön, jövünk, jöttök, jönnek.* Ezután arra kéri a tanulókat, hogy vegyék fel Timi és Tomi szerepét, és kérdezzék egymást a képek alapján.

3. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire, leírják a jön ige paradigmáját tartalmazó mondatokat a füzetükbe. Végül egymást kérdezik: **Timi! Honnan jössz?** A kérdezett tanuló gondolatban választ egy képet, és az alapján válaszol. Ezek után a kérdező megmutatja, melyik képről van szó. Utána a válaszadó kérdezi valamelyik társát.

3. FELADAT **Honnan jössz? Hova mész?**
– gyakorlás

IDŐ 10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK a szókincs aktivizálásának képessége; mondatalkotói képesség; kommunikációs képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK láncba szerveződő munka

ESZKÖZÖK vonatjegy, buszjegy, bélyeg, könyv, mozijegy, színházjegy, egy doboz vagy levél gyógyszer, labda, múzeumi belépőjegy, egy gyümölcs vagy zöldség, egy tábla csokoládé

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár előkészíti a feladatot: **Most ti mondjátok el, honnan jöttök!** A következő eszközöket egy fedeles dobozba vagy letakart kosárba teszi: vonatjegy, buszjegy, bélyeg, könyv, mozijegy, színházjegy, egy doboz vagy levél gyógyszer, labda, múzeumi belépőjegy, egy gyümölcs vagy zöldség, egy tábla csokoládé. Megkéri az egyik tanulót, hogy húzzon ki egy tárgyat a dobozból/kosárból, s kérdést tesz fel, mielőtt a tanuló látná a tárgyat: **Mi ez?** Miután a tanuló válaszolt, a tanár felteszi a következő kérdést: **Honnan jössz?** vagy **Hova mész?**

2. A tanár megkéri a tanulót, hogy válasszon ki valakit a csoportból, és neki tegyen fel hasonló kérdéseket. Segíti a tanulók munkáját, javít, ha szükséges.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanuló válaszol a tanár kérdésére. Pl. **Ez könyv. A könyvtárból jövök. Vagy: Ez mozijegy. Moziba megyek.**

A tanulók feladata, hogy az adott tárgyakat megnevezzék, s a tanult intézményneveket mondatba építsék, ügyelve a helyes toldalékhasználatra.

2. A tanulók láncba szerveződve egymást kérdezik, ameddig ki nem ürül a doboz/kosár. Figyelik egymás válaszát.

4. FELADAT**Rajzolj térképet!**
– házi feladat**IDŐ** 5 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** a szókincs aktivizálásának képessége**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** egyéni munka**ESZKÖZÖK** -**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár ismerteti a házi feladatot. Az egyik tanulóhoz fordul: **Hol élsz? Melyik utcában? Milyen üzletek vannak az utcákban? Van ott buszmegálló?** A tanuló válasza után ismerteti a feladatot. **Rajzoljátok le az utcákat!** A tanulók feladata, hogy rajzoljanak egy térképet A3-as méretben az utcájukról, lakókörnyezetükről az előző feladatban átismételt helyszínek és intézménynevek ismeretének birtokában, épületekkel, üzletekkel, busz- illetve villamosmegállókkal együtt.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanuló válaszol a tanár kérdéseire.

A tanulók otthon megrajzolják a térképet.

3. ÓRA: ELNÉZÉST! HOL VAN A BUSZMEGÁLLÓ?

Az óra célja:

- a közlekedési eszközök megnevezése (*bicikli, busz, HÉV, metró, motor, repülő, robogó, taxi, trolibusz, villamos, vonat*)
- az információkérés és az útbaigazítás nyelvi eszközeinek a bemutatása és gyakorlása

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- cellux

1. FELADAT	Melyik ez a jármű? – szókincsbővítés
IDŐ	9 perc
KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK	a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség; együttműködési képesség
TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK	láncba szerveződő munka
ESZKÖZÖK	-

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a tanulókhöz fordul: **Most nem a tanteremben, hanem az utcán vagyunk! Milyen járművek járnak az utcán? Mivel közlekednek az emberek?** Majd bemutatja a feladatot: **Melyik ez a jármű?** Leír, jellemez egy közlekedési eszközt, hangutánzással is segítheti a megértetést. Pl. **Ez egy kétkerekű jármű, motorral megy, elég hangos és gyors. Mi ez?**

2. A tanár annak a tanulónak adja meg a lehetőséget, hogy egy újabb járművet mutasson be, jellemezzen, aki megnevezte az előzőt.

A tanár segíti a tanulók munkáját. Az új szavakat a táblára írja.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók megpróbálják kitalálni, melyik járműről van szó: **Motor.**

2. A tanuló jellemzi az általa kigondolt járművet a társainak. Ha valamit nem tud, a tanárhoz fordul segítségért. Majd az a tanuló következik, aki kitalálta társa feladványát. Ezt addig folytatják, amíg a tanulók a tanár segítségével össze nem gyűjtik a következő járműneveket: *bicikli, busz, HÉV, metró, motor, repülő, robogó, taxi, trolibusz, villamos, vonat.*

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

Azoknak a tanulóknak, akik ezt a szókincset már régebben elsajátították, használják, így számukra ez a feladat túl könnyű a tanár megítélése szerint. Olyan csoportban, ahol különböző nemzetiségű, kultúrájú tanulók vannak.

ESZKÖZÖK

-

LEÍRÁS

A tanár megkéri a tanulókat arra, hogy olyan járműveket jellemezzenek, amelyek az országukra jellemzőek, esetleg csak abban az országban használatosak – pl. Velencében a gondola.

2. FELADAT

Hogyan mész iskolába?

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség; együttműködési képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos és pármunka

ESZKÖZÖK

-

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kérdéseket tesz fel a tanulóknak: **Hogyan/Milyen járművel jöttök iskolába? Hányas busszal/villamossal/trolibusszal utaztok? Hány megállót utaztok?**

Segíti a tanulókat, magyaráz, az új szavakat a táblára írja.

2. A tanár megkéri a tanulókat arra, hogy párokba rendeződve tegyenek fel egymásnak ehhez hasonló kérdéseket. Figyeli a pármunkát, szükség esetén segíti, javítja a tanulókat. A munka befejezése után rákérdez az információkra.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire.

2. A tanulók párokat alkotva érdeklődnek arról, hogyan utazik a társuk az iskoláig. Igyekeznek megjegyezni a hallott információkat, hogy a csoporttal is meg tudják osztani azokat.

3. FELADAT

**Az utcában
– a házi feladat ellenőrzése**

IDŐ

5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

a szókincs aktivizálásának képessége, a kérdésfeltevés képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

pármunka

ESZKÖZÖK

a házi feladatként elkészített térképek

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár megkéri a tanulókat, hogy vegyék elő a lakókörnyezetükről, utcájukról rajzolt A3-as térképet. Az egyik tanulóhoz fordul, és ránézve annak térképére egy kérdést tesz fel. Pl. **Hol van a buszmegálló?**

2. A tanár párokra osztja a tanulókat, s megkéri őket arra, hogy egymás térképéről válasszanak ki minimum három helyet, üzletet, intézményt, s annak helyéről érdeklődjenek. Körbejár, segíti a tanulók munkáját. Az új szavakat, kifejezéseket a táblára írja.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanuló válaszol a tanár kérdésére: **A posta és a bolt között (van).** / **A Magyar utcában (van).**

2. A tanulók párban dolgoznak, kérdéseket tesznek fel egymásnak. Az új szavakat, kifejezéseket a füzetükbe/szótárfüzetükbe írják.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI**A DIFFERENCIÁLÁS
SZEMPONTJA**

ha az a tanár célja, hogy ezzel a feladattal is segítse a lakóhely alaposabb megismerését, ezáltal a beilleszkedést

ESZKÖZÖK

az adott helység térképének egy részlete

LEÍRÁS

A tanár a lakóhelyük térképének fénymásolatát adja a tanulók kezébe, akik a térképet nézve tesznek fel kérdéseket egymásnak.

4. FELADAT Elnézést! Hol van a posta?
– információkérés, útbaigazítás

IDŐ 20 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK a hallott információ alkalmazásának képessége; a szókincs aktivizálásának képessége, a kérdésfeltevés képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség, spontán nyelvhasználat; együttműködési képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK csoport- és pármunka

ESZKÖZÖK a tanulók által készített térképek, cellux

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a meglévő párokat négyfős csoportokba szervezi. Minden csoportnak ad egy-egy celluxot, és megkéri a tanulókat, hogy a térképeket ragasszák össze úgy, hogy egy városrészlet legyen a kapott nagytérkép.

2. A tanár az egyik csoporthoz lép, és megmutatja a térképüket a többieknek. Kiválaszt egy tanulót ebből a csoportból, és azt mondja neki a térkép egy pontjára mutatva: **Most itt állsz. Egy postát keresel, de nem tudod, hol van. Kérdezz engem!**

Bemutatja azokat a kifejezéseket, amelyekkel bevezetjük az információkérést: *Elnézést! Bocsánat! Legyen szíves! Kérem!* Ezután ismerteti a lehetséges útvonalat, a térképen is mutatva. Például: **Menj(en) egyenesen, a következő sarkon fordulj(on) jobbra. A posta a másik oldalon van, a cukrászda mellett.** Ezzel segíti a tanulókat, hogy az új szavakat, kifejezéseket megértsék. Ezeket a táblára is felírja: *menj(en), fordulj(on), balra, jobbra, egyenesen, a sarkon, a másik oldalon, zebra, lámpa*

3. A tanár megkéri a tanulókat, hogy a csoporton belül párba rendeződve alkossanak hasonló párbeszédet a térképük segítségével. Körbejár, segíti a tanulók munkáját.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók összeragasztják a térképeket. Javíthatnak is a rajzokon, például az utcákat összeköthetik egy tér berajzolásával, újabb buszmegállót, telefonfülkét rajzolhatnak a térképre stb.

2.

A tanuló kérdést tesz fel: **Hol van a posta?**

A tanulók figyelik a párbeszédet és a tanár magyarázatát, az új szavakat a füzetükbe/szótárfüzetükbe írják.

3. A tanulók dialógust alkotnak a párjukkal, majd a csoporton belül párt cserélve újabb párbeszédet folytatnak egymással.

5. FELADAT**Írj egy e-mailt!****– házi feladat****IDŐ**

1 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

írás-készség, a szókinccs aktivizálásának képessége, szövegalkotói képesség

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

egyéni munka.

ESZKÖZÖK

-

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár elmagyarázza a házi feladatot: Megkéri a tanulókat, hogy otthon írjanak egy fiktív e-mailt, melyben meghívják egy barátjukat vagy ismerősüket az otthonukba, s elmagyarázzák neki, hogyan juthat el hozzájuk. A házi feladatot a következő óra elején elkéri a tanulóktól, hogy kijavíthassa az esetleges hibákat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók otthon megírják a házi feladatot.

4. ÓRA: BEMEGYÜNK, KIJÖVÜNK, FELMEGYÜNK, LEJÖVÜNK...

Az óra célja:

- az irányjelölő igekötők jelentésének és formai viselkedésének a bemutatása, valamint használatának gyakorlása

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- *Egér Emil és Egér Enikő sportol* fólia/kivetíthető kép
- 4.4. képkártyák: az emberek a lépcsőn felmennek a felüljáróra, egy autó bemegy a garázsba, egy autóbusz átmegy a hídon, egy férfi és egy nő kilép az étteremből, egy férfi kilép a liftből, egy fiú és egy lány bemegy a moziba, egy fiú lemegy a lépcsőn az aluljáróba, egy lány mozgólépcsőn felmegy az emeletre, egy nő átmegy a zebrán, egy vonat bemegy az alagútba
- 4.3. feladatlap, 4.6. feladatlap
- kétnyelvű szótárak
- a tanár által készítendő cédulák vagy kártyák helyhatározós szerkezetekkel

1. FELADAT

Mondd, mit rajzoltam!
– a helyhatározós szerkezetek ismétlése

IDŐ

1 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

láncba szerveződő munka

ESZKÖZÖK

a tanár által készítendő cédulák vagy kártyák helyhatározós szerkezettel

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár előzetesen cédulákra vagy kártyákra egy-egy helyhatározós szerkezetet ír a tanult szókincs felhasználásával. Hogy megértesse a feladatot, felrajzol egy egyszerű, szemantikusan ábrát a táblára (pl. egy pálcikaemberke van egy házban), és aláírja: *A férfi a házban van.* Majd az egyik tanulóval húzat a kártyákból, és megkéri, hogy rajzolja le az azon olvasható szituációt. Majd a többi tanulóhoz fordul: **Hol van / hová megy / honnan jön...?** A munka során figyel, és javítja a tanulókat, ha ők nem teszik ezt meg.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. Az egyik tanuló húz egy cédulát, majd rajz segítségével ábrázolja az olvasott információt. Egy másik tanuló egy helyhatározós szerkezetet tartalmazó mondattal elmondja, mit lát a táblán, majd ő húz egy kártyát. Mindez így folytatódik, amíg minden tanuló sorra nem kerül. A tanulók figyelik egymás munkáját, és szükség esetén javítják egymást.

2. FELADAT **Én is felmegyek a dombra!**
– az irányjelölő igekötők bemutatása

IDŐ 13 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** a szókincs aktivizálásának képessége

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** frontális

ESZKÖZÖK *Egér Emil és Egér Enikő sportol* fólia/kivetíthető kép

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár megteremti a szituációt: **Emlékeztek Egér Emilre? Ismét meghízott egy kicsit, ezért le akar fogyni. Egér Enikő segít neki: Minden este együtt sportolnak: futnak. Közel van egy domb és egy kis erdő, oda mennek minden délután.** Majd kivetíti a képet a számítógépről, az első kép kivételével mindent letakarva. Rámutat az első képre: **Egér Enikő gyors, ő már fent van, Egér Emil lassú, ő még lent van. Enikő azt kiabálja: Itt vagyok fent! Egér Emil azt mondja: Én is felmegyek!** Ezután megmutatja a hatodik képet: **Egér Emil felfut a dombra.** A kép melletti mondatot is megmutatja, valamelyik tanulóval felolvastatja. Ugyanígy tesz a többi képpel is. Ekkor már az első információt (ki hol van) nem ő mondja meg, hanem rákérdez: **Hol van Egér Enikő? És Egér Emil?** Stb. Az egyes képeket a felvázolt szituációnak megfelelően vezet be. Pl. **Esik az eső, de szerencsére van egy kis ház az erdőben.** Stb.
2. A tanár a táblára is felírja a példamondatokat, egy-egy kis ábrát rajzolva melléjük, amely megvilágítja, hogy a mondatban szereplő igekötő milyen irányt jelöl.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire – **Lent (van).** / **Fent (van).** stb. □, ill. figyelik a kivetített rajzokat és mondatokat, hogy megértsék az irányjelölő igekötők formai viselkedését és az általuk kifejezett szituációt.
2. A tanulók leírják a füzetükbe a táblai információkat.

3. FELADAT **Mi a program, mit csinálunk?**
– a házi feladat előkészítése

IDŐ 1 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK íráskészség, a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK egyéni

ESZKÖZÖK 4.3. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja a 4.3. feladatlapot: **Tom** és **Timi is együtt van, ők nem sportolnak, hanem kirándulnak a hét végén. Tom e-mailt ír Timinek. Mit ír? Mit csinálnak vasárnap?** Tisztázza a házi feladat megoldásához szükséges ismeretlen szavakat, kivéve, ha a szótárhasználatot is gyakoroltatni akarja. A következő órán elkéri a tanulóktól a munkájukat, hogy kijavíthassa az esetleges hibákat.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók otthon elkészítik a házi feladatot.

4. FELADAT **„Kártyázzunk”!**
– az igekötős igék használatának gyakorlása

IDŐ 10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK teljes csoportos munka

ESZKÖZÖK 4.4. képkártyák: *az emberek a lépcsőn felmennek a felüljáróra, egy autó bemegy a garázsba, egy autóbusz átmegy a hídon, egy férfi és egy nő kilép az étteremből, egy férfi kilép a liftből, egy fiú és egy lány bemegy a moziba, egy fiú lemegy a lépcsőn az aluljáróba, egy lány mozgólépcsőn felmegy az emeletre, egy nő átmegy a zebrán, egy vonat bemegy az alagútba*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár a tanulók elé helyezi a képkártyákat. Tisztázza az ismeretlen szavakat (*zebra, aluljáró, alagút* stb.). Majd lefordítja a kártyákat, és az egyik tanulóval húzat egyet közülük: **Ki/mi mit csinál?** A válasz elhangzása után egy másik tanulót kér erre. A játék során javítja a hibákat, ha a tanulók nem teszik meg ezt.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók leírják a füzetükbe/szótárfüzetükbe az ismeretlen szavakat. Majd egymás után húznak egy-egy képkártyát, és mondanak róla egy információt igekötős igét használva. Pl. **A fiú és a lány bemegy a moziba.** Ha helyes a mondatuk, maguknál tartják a kártyát, ha nem, visszahelyezik a többi közé. Az a nyertes, aki a legtöbb kártyát összegyűjti. A tanulók figyelik egymás megnyilatkozásait, ha szükséges, javítják azokat.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

ha a tanár a tanulók íráskészségét is fejleszteni akarja, illetve gyakoroltatni kívánja a szótárhasználatot

ESZKÖZÖK

4.4. képkártyák: *az emberek lépcsőn felmennek a felüljáróra, egy autó bemegy a garázsba, egy autóbusz átmegy a hídon, egy férfi és egy nő kilép az étteremből, egy férfi kilép a liftből, egy fiú és egy lány bemegy a moziba, egy fiú lemegy a lépcsőn az aluljáróba, egy lány mozgólépcsőn felmegy az emeletre, egy nő átmegy a zebrán, egy vonat bemegy az alagútba, kétnyelvű szótár*

LEÍRÁS

A tanulók párokban dolgoznak. A középre helyezett képkártyákról egy-egy mondatot írnak, igekötős igéket használva. Az a pár nyer, amelyik a legtöbb kártyáról tudott nyelvileg és tartalmilag helyes mondatot írni. Az ellenőrzést a csoport együtt végzi a tanár irányításával.

5. FELADAT

**Nem megyek fel
– az igekötők szórendjének tudatosítása tagadás esetén**

IDŐ

5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktiválásának képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális és pármunka

ESZKÖZÖK

Egér Emil és Egér Enikő sportol fólia/kivetíthető kép

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kivetíti a képet, és az első képre mutat: **Egér Enikő fent van, Egér Emil lent. Enikő azt kérdezi: Feljössz? Emil már nagyon fáradt. Mit válaszol?** A valószínűleg helytelen válasz elhangzása után – Nem felmegyek – bemutatja a helyes szórendet: **Nem megyek fel.** A táblára is felírja a kis dialógust: *–Feljössz? – Nem megyek fel.* Kiemeli a tagadószt és az ige mögé kerülő igekötőt. E minta alapján a következő négy képhez is alkottat egy-egy rövid párbeszédet megkérve 2-2 tanulót: **Most te vagy Enikő, te pedig Emil. Mit kérdezel? Mit válaszolsz?**

6. FELADAT Kimegy Tomi és Tibi focizni a kertbe?

– gyakorlás

IDŐ 5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség; íráskészség

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

egyéni és láncba szerveződő munka

ESZKÖZÖK

4.6. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. a tanár előkészíti a feladatot: **Most ismét Timivel és Tomival találkozunk.** Odaadja a tanulóknak a 4.6. feladatlapot: **Nézzétek a képeket, és válaszoljatok a kérdésekre!** A tanár körbejár, segíti a tanulók munkáját, ha szükséges.

2. A tanár a tanulókkal együtt ellenőrzi a 4.6. feladat megoldását. Kiválaszt egy tanulót, aki az első kérdésre válaszol, majd irányítja a tanulók munkáját, akik láncot alkotva, egymást kérdezik.

A tanár szükség esetén javít. Értékeli a tanulók munkáját.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók a képek által ábrázolt szituációknak megfelelően dialógusokat alkotnak.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók feladata, hogy a képeket nézve értelmezzék a szituációkat, s válaszoljanak állító vagy tagadó mondatokkal a 4.6. feladatlapon levő kérdésekre.

2. A tanulók láncba szerveződő módon kérdezik egymást.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA

Nagyobb szókinccsel rendelkező, önálló mondatalkotásra, kérdésfeltevésre képes tanulók számára. Azoknak a tanulóknak, akik könnyebben, gyorsabban elsajátították az óra nyelvtani anyagát.

ESZKÖZÖK

4.6. feladatlap

LEÍRÁS

A tanulók párokban dolgoznak. A középre helyezett képkártyákról egy-egy mondatot írnak, igeiktől igéket használva. Az a pár nyer, A tanár a 4.6. feladatlapra szereplő első kérdést teszi fel a tanulóknak. A többi 8 kérdést letakarja/kitörli, csak a képek maradnak. A tanulók feladata, hogy a képek segítségével tegyenek fel egymásnak eldöntendő kérdéseket, az órán tanult igeiktől és igeik ismeretének birtokában.

7. FELADAT

Ki megy fel először a dombra?

– az igeiktől szórendjének tudatosítása kiegészítendő kérdésekben és nyomatékos mondatokban

IDŐ

10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókinccs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség; a memória fejlesztése

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

frontális és teljes csoportos munka

ESZKÖZÖK

4.4. képkártyák: *az emberek lépcsőn felmennek a felüljáróra, egy autó bemegy a garázsba, egy autóbusz átmegy a hídon, egy férfi és egy nő kilép az étteremből, egy férfi kilép a liftből egy fiú és egy lány bemegy a moziba, egy fiú lemegy a lépcsőn az aluljáróba, egy lány mozgólépcsőn felmegy az emeletre, egy nő átmegy a zebrán, egy vonat bemegy az alagútba*

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kérdéseket tesz fel az **Egér Emil és Egér Enikő sportol kivetíthető képpel kapcsolatban: Egér Emil és Egér Enikő minden délután együtt sportol. Emlékezték: ki a gyorsabb? Ki fut fel először a dombra?** A kérdést a táblára is felírja, kiemelve a kérdőszót és az ige mögé kerülő igeiktől. Újabb kiegészítendő kérdéseket tesz fel: **Hová fut be Enikő?** Stb. Ha a tanulók helytelen teljes választ adnak (nem helyezve az igeiktől az ige mögé), egyelőre úgy javítja őket, hogy megismétli a rövid választ: **A házba.**

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak: **Egér Enikő.**

A tanulók válaszolnak: **A házba.**

2. Ezután eldöntendő kérdéseket tesz fel: **Egér Emil fut fel először a dombra? (Igen vagy nem?)** A válasz elhangzása után az információt nyomatékos mondat formájában felírja a táblára: *Egér Enikő fut fel a dombra (nem Egér Emil)*. Kiemeli az *Egér Enikő*-t és az ige mögé kerülő igekötőt. Majd a kérdést is felírja szintén kiemelve a nyomatékos mondatrészt és az igekötőt: *Egér Emil fut fel a dombra?* Ezután előveszi a képkártyákat, a tanulók elé helyezi, és megkéri őket, hogy figyelmesen nézzék meg őket. Ezután az egyik tanulót megkéri, hogy üljön úgy, hogy ne lássa a kártyákat, és az egyikkel kapcsolatban feltesz neki egy eldöntendő kérdést: **Egy lány megy le az aluljáróba?** Majd megkéri a tanulókat, hogy ők kérdezzék a társukat.

2. A tanulók válaszolnak: **Nem. Egér Enikő.**

A tanulók kérdezik a társukat, szükség esetén javítják: **Nem. A fiú és a lány a moziba megy be, nem az étterembe.**

5. ÓRA: HOGYAN JÖSSZ AZ ISKOLÁBA?

Az óra célja:

- a modulban tanult szókincs és nyelvtan alkalmazása a közlekedéssel, utazással kapcsolatos szituációkban

Szükséges eszközök, segédanyagok:

- 5.1. feladatlap, 5.2.A feladatlap, 5.2.B feladatlap, 5.5. feladatlap, 5.6. feladatlap
- 5.5. hanganyag, 5.6. hanganyag
- magnetofon
- középiskolai földrajzi atlasz
- vonatjegyek

1. FELADAT

Ki a leggyorsabb?

– szókereső keresztrejtvény

IDŐ

5 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

egyéni munka

ESZKÖZÖK

5.1. feladatlap

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár bemutatja az 5.1. feladatlapon szereplő szókereső rejtvényt: **Közlekedési eszközök vannak a rejtvényben. Ki a leggyorsabb? Ki találja meg az összes szót a legrövidebb idő alatt? Versenyezzünk!**

2. A tanár és a tanulók együtt ellenőrzik a feladat megoldását.

Megoldás: *földalatti, busz, villamos, HÉV, metró, repülőgép, vonat, taxi, trolibusz, autó, bicikli, motor*

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók önállóan keresik a szavakat a rejtvényben.

2. A leggyorsabb, legügyesebb tanuló jutalmat kap.

2. FELADAT **Hogyan megy Tomi iskolába?****– információs szakadék****IDŐ** 10 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** a szókincs aktivizálásának képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség; együttműködési képesség**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** pármunka**ESZKÖZÖK** 5.2.A feladatlap, 5.2.B feladatlap**TANÁRI TEVÉKENYSÉG**

1. A tanár előkészíti a feladatot: **Emlékeztetek Tomira? Ki ő?** Párokra osztja a tanulókat. A pár egyik tagja az 5.2.A feladatlapot, a másik az 5.2.B feladatlapot kapja meg. A tanár ismerteti a feladatot: **Hogyan megy Tomi iskolába? Olvassátok el a szöveget, és egészítsétek ki! Kérdezzétek egymást!** A tanár körbejár, segíti a tanulók munkáját.

2. A tanár és a tanulók közösen ellenőrzik a feladat megoldását.
Hogyan megy Tomi iskolába?

Tomi a Rózsa utca 13-ban, a harmadik emeleten lakik. Reggel 7.20-kor kilép a lakásból, beszáll a liftbe, s lemegy a lifttel a földszintre. Kimegy a házból. 7.30-kor jön a 3-as busz. Tomi felszáll a buszra, és leül egy üres helyre. A Jácint téren leszáll a buszról. Átszáll a 23-as villamosra. A 23-as villamossal utazik az Ibolya utcáig. Ott leszáll a villamosról, mert az Ibolya utcában van az iskola. Sétál egy kicsit, és bemegy az iskolába. A tanterem a második emeleten van. Tomi felmegy a lépcsőn, bemegy a tanterembe, és beül a padba. Az óra 8 órakor kezdődik.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire.

A tanulók párokban dolgoznak.

2. A tanulók a feladatlapjukon ellenőrzik a megoldást.

3. FELADAT **Hogyan jössz az iskolába?****– irányított beszélgetés****IDŐ** 10 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

a szókincs aktivizálásának képessége, a kérdésfeltevés képessége, mondatalkotói képesség, kommunikációs képesség

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

teljes csoportos és pármunka

ESZKÖZÖK

-

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár az egyik tanulóhoz fordul: Te hogyan jössz iskolába? Hol laksz, mikor indulsz otthonról, milyen járművekkel utazol?
2. A tanár párokra osztja a tanulókat, s megkéri őket arra, hogy mondják el egymásnak, mit csinálnak reggel, hogyan jutnak el az iskoláig.
3. A tanár elmondhatja a tanulókkal azokat az információkat, amelyeket a párjuktól hallottak.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanuló az 5.2. feladatlap szövegére támaszkodva elmondja, hogyan jut el az iskolába.
2. A tanulók párban dolgoznak, kérdéseket tesznek fel egymásnak.
3. A tanulók meghallgatják egymást.

4. FELADAT **Hova megy a vonat?****– ráhangolódás****IDŐ** 2 perc**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK**

a szókincs aktivizálásának képessége, spontán nyelvhasználat.

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK**

teljes csoportos munka

ESZKÖZÖK

egy vonatjegy fénymásolata

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár egy vonatjegyet fénymásol annyi példányban, ahány tanuló van a csoportban. Kiosztja a fénymásolatokat, majd kérdéseket tesz fel a tanulóknak: **Milyen gyakran utaztok vonattal? Hova utaztatok vonattal? Szerettek vonattal utazni? Miért? Miért nem?**
2. A tanár a kiosztott vonatjeggyel vagy vonatjegyekkel kapcsolatban teszi fel kérdéseit: **Nézzétek meg a vonatjegyet! Hova utaztam/utazom ezzel a vonatjeggyel? Mikor utaztam/utazom? Hol ülök a vonaton? Hány forintba kerül az utazás? Hány útra jó/érvényes a jegyem? Egy útra vagy oda-vissza?**

5. FELADAT

A pályaudvaron
– hallott szöveg értése

IDŐ

3 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK

a szókincs aktivizálásának képessége, a szelektív hallásértés képessége, a hallott információ alkalmazásának képessége; spontán nyelvhasználat

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK

teljes csoportos munka

ESZKÖZÖK

5.5. feladatlap, 5.5. hanganyag, magnetofon

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár kiosztja az 5.5. feladatlapot, és ismerteti a feladatot: **A pályaudvaron vagyunk. Hallgassátok meg a szöveget, és egészítsétek ki a táblázatot!** Majd kétszer lejátssza a hanganyagot.
2. A tanár ellenőrző kérdéseket tesz fel a hallott szöveggel kapcsolatban: **Hányas vágányról indul a Balaton expressz? Mikor indul a gyorsvonat Szegedre?** Stb. Az új szavakat – *expressz, intercity, gyors- és személyvonat* stb. – megmagyarázza.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók részt vesznek a tanár által irányított beszélgetésben.
2. A tanulók figyelmesen nézik a jegyet, s válaszolnak a tanár kérdéseire. Ha nem értenek valamit, kérdeznek. Az új szavakat, kifejezéseket a füzetükbe/szótárfüzetükbe írják.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók kétszer meghallgatják a szöveget és kitöltik a táblázatot.
2. A tanulók válaszolnak a tanár kérdéseire. Ha nem értenek valamit, kérdeznek. Az új szavakat, kifejezéseket a füzetükbe/szótárfüzetükbe írják.

6. FELADAT **Hova utazik Timi?**
– hallott szöveg értése

IDŐ 10 perc

KIEMELT KÉSZSÉGEK, KÉPESSÉGEK a hallott információ alkalmazásának képessége, a szókinccs aktivizálásának képessége; spontán nyelvhasználat

TANULÁSSZERVEZÉS, MUNKAFORMÁK teljes csoportos és egyéni munka

ESZKÖZÖK 5.6. feladatlap, 5.6. hanganyag, magnetofon

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár ismerteti az 5.6. feladatlapon szereplő feladatot: **Timi a pályaudvaron van. Jegyet vásárol. Hallgassátok meg a párbeszédet, és egészítsétek ki a szöveget!** Majd kétszer lejátszza a hanganyagot.

2. A tanár felolvastatja a párbeszédet két tanulóval, s a táblára írja a feladat megoldását. Az új szavakat, kifejezéseket: egy *útra*, *oda-vissza*, *diákjegy*, *vágány* a táblán megjelöli (bekeretezi, aláhúzza, más színnel jelöli stb.) Szükség esetén magyaráz.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók kétszer meghallgatják a párbeszédet, és kiegészítik a szöveget.

2. A tanulók az új szavakat a szótárfüzetükbe/füzetükbe rögzítik.

A DIFFERENCIÁLÁS LEHETŐSÉGEI

A DIFFERENCIÁLÁS SZEMPONTJA nagyobb szókinccsel rendelkező tanulók számára

ESZKÖZÖK 5.6. feladatlap, 5.6. hanganyag, magnetofon

LEÍRÁS A tanár csak a hanganyag lejátszása után adja a tanulók kezébe a feladatlapot. A tanulók feladata, hogy a lehető legtöbb információt megértsék és megjegyezzék.

7. FELADAT **Vonattal utazunk!**
– dialógusalkotás

IDŐ 5 perc

**KIEMELT KÉSZSÉGEK,
KÉPESSÉGEK** a szókinccs aktivizálásának képessége, spontán nyelvhasználat

**TANULÁSSZERVEZÉS,
MUNKAFORMÁK** pármunka

ESZKÖZÖK középiskolai földrajzi atlasz

TANÁRI TEVÉKENYSÉG

1. A tanár párokra osztja a tanulókat. Megkéri őket, hogy nyissák ki az atlaszukat Magyarország térképénél, és válasszanak egy várost, ahova szívesen utaznának: **A pályaudvaron vagy. Hova utazol? Vásárolj egy vonatjegyet!**
2. A tanár körbejár, segíti a párok munkáját. A tanár szóban értékeli a tanulók munkáját.

TANULÓI TEVÉKENYSÉG

1. A tanulók párokban gyakorolják a párbeszédet. Egyikőjük az utas, a másik a pénztáros.
2. A tanulók szerepet cserélnek.